

ANY V

NÚM. 200

BARCELONA 24 JUNY 1892

Julian Romea

Copia fot. de A. Esplugas.

PROFESSONS

QUEST any si que han anat *trencadas*.

Aquesta vuytada de Corpus s'ha sortit de la regla, per falta d'arregladors.

Es l'única vuytada que de temps *inmemorial* (com deya un diari) s'ha declarat en *huelga* forcosa.

Y si he s'ha celebrat per no perdre la costum, ha estat á salt de cá, á corre-cuyta, que 'n dihém.

La vritat es que no ha fet l'efecte.

Las professons, no sortint á la hora, com 'ls *trenchs del carril*, arriuan tart per més que corrin.

Y aquest any, per la mateixa rahó y per rahó de las circunstances, 'ns n' han quedat á deure de professons.

Jo crech que lo millor hauria sigut que no n' hagués sortit cap de professó.

(Ab perdó siga dit dels carmetlayres, taulonayres, ginestayres y paperayres del curs.)

¡Que se n' han fet mal-bé de *cors de taulell* aquestos dias!

Coréch á una *gueta* que tregins dugas fillas tan *guetas* com la mare, que vá ferirse la vigilia de Corpus, al sapiguer que no podria dur als séu *pimpollos* a fira.

Se del cert que á un *mantegayre* de la Boqueria vá sortirli un *floronco*, de rabia, per no poguer iluhir pe'l curs, avuy fa vuyt dias, un pantalón de dril (qu' encara 'l deu) y una americana de alpaca de 6 *pelus*.

Tant lo Capità General com lo Bisbe, si sapiguessin los danys y perjudicis que han ocasionat á la *curuleria* barcelonina ab la suspensió de la ditxosa professó de Corpus, s' arrencarian los cabells.

A xis com los empleats de la *Casa Gran*, Govern Civil, Diputació y la tropa del *cércol* picavan de mans al sapiguer que la professó no 's feya, 'l *galans d'escaleta*, *ossos de cantonada* y *Julietas de barri* picavan de peus.

La llastima ha estat que no s' hagin deixat corre per' un altre any ó per sempre las professons.

¡Que 'ns n' estalviariam d' *empentas* y *marradas*!

De totas maneres, l' esguerro hi ha sigut, y per consegüent, la vuytada ha resultat *mansa*.

Una vuytada de Corpus sense professons es com un *vuyté* sense vi.

Una professó més ó menos en aquestas diadas es cosa molt important, tan important... que no ho es gens.

Ab franquesa, no entench perque la havian de suprimir la professó per Corpus.

Sent aixis que hasta ab lo de las *huelgas* sempre ha anat y vá be la professó.....

No mes es que va per dias.

J. BARBANY.

REFRANS ADOBATS

El que no teme la luz...senyal que vol estar á las foscas.

Mas valen dos borados de vaca... que un de monjetas.

Qu en fué á Sevilla... va veurer sevillanas.

Ojos que no vén...senyal que son cegos.

El que primero llega...es el que corra més.

Hombre sin palabra...es aquell qu' es mut.

Donde hay fuego... hi han d' anar los bomberos.

El buen paño... val diners.

J. PUJADAS.

INTIMA

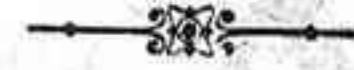
Vaig ferli al front un petó
y s' torná tota vermella;
á mi m' en vá fer un ella
que al cor me va dar fredó.
Al véurem groch, tingué pó
y tremolant, fent l' ullet
vá preguntarme:—Pepet,
per què un petó t' ha entristit?

—Perque ai fermel he sentit
que tenías lo nás fret....

MAYET.

DOLORA

A mon distingit amich lo jove poeta
IGNASI IGLESIAS

Dintre 'l prat te vegí que flors cercavas
y en miuj d' ellas qu' hermosa aparexías;
un amor sempre etern folla 'm juravas,
y un "teva fins morir" me repetías.

Mes aquellas paraulas, ja volaren,
tal com del incenser lo pur incens,
y si al Cel totas juntas arribaren
Ell guardará lo meu amor inmens.

RAMÓN OJEDA.

DE BON MATÍ

Me retorna l' alenada
del mar blau y m' extasia
quan aquesta endormiscada,
n' es per la lluna vetllada
al ser á punta de día.

Quan de la llum la rojó
ens presenta vermellós
allí dalt en l' horitzó,
aquell arch encisadó
tan sublim y tan hermós;
y quan la lluna amagantse
á un costat, per l' altre surt
petit rotllo, qu' axamplantse
sobre 'l mar, van reflectantse
los raigs d' aquell sol tan pur
que don vida á la Natura,
pinta tots los camps de vert,
y hu ompla tot d' hermosura;
sobre 'l mar, polsims d' or sura
y en tots los cors greu plaher.

De fantasia preuhat,
tot lo mon somnia á eix' hora;
l' ignocent, felicitat,
veu amor lo enamorat,
y aquell qu' es desdixat, plora.

P. COLOMER.

La finestra del devant

Al mateix carrer de casa
devant per davant la meva,
com fet talment per encàrrech
hi ha una xica finestreta
que claror dóna á la cambra
de l'hermosa Filomena;
la noya mes balladora,
mes simpática y riallera
de totes las mil y pico
del carrer de la Cadena.

Cada nit quan las nou tocan,
sense llum jo en ma finestra,
per no se observat que vello,
veig la meva vehineta
com ab llum dins de son quarto,
pensant que ningú l'observa,
tranquilament se despulla,
y al fi 's fica al llit lleugera.

Cada nit veig en camisa
á la hermosa Filomena,
y cada nit més que may
contemplo noves bellesas.
¡Qué bonica! ¡Sembla un anell!
¡Quinas formas! ¡Quinas trenas!
No porta res, res postís...
ni s'empolva tan sisquiera.

Quan un cop sense cotilla
y al costat de la *xinxeta*,
busca pussas y las mata
sempre ab gracia picaresca,
pussa voldria tornarme
per saltá ab gran lleugeresa,
fentla bobejá una mica,
en que 'm matés per ma pena.

Ditxós, ditxós del mortal
que 's puga casá ab la reyna

de totes las bellas noyas
del carrer de la Cadena,
y que tant me fa glatirme
darrera de ma finestra.

Tres setmanas he observat
sense deixarmen ni un sol vespre:
Tres setmanas, anhelós
he disfrutat de bellesas.
Mes desde ahir ya may mes
guaytaré per la finestra,
puig ahir vaig adonarme.
que l'hermosa Filomena
¡dormía ab peuchs de llanal!
Y per mes cástich y pega
marcava ahí 'l calendari:
¡Primer de mes! ¡Luna nueva!

LLUÍS MILLÀ.

AVIS

Á LAS SOCIETATS DE BALL DE CATALUNYA

Trobantnos dintre de la época en que totes
las poblacions catalanas celebran la festa ma-
jor, los Srs. Ribera y Estany, duenyos de la
Litografia Barcelonesa, Sant Ramon, 5, han
preparat un gran y variat assortit de cromos
elegantíssims propis pera programas de ball,
invitaciones, etc.

Las Sócios també hi trobarán variació en
Carnets pera sócis.

ELEGANCIA, SENS RIVAL Y ECONOMÍA

Dirigirse á aquesta Administració.

GALERIA DE CELEBRITATS

Ab aquest títol y ab tamany propi pera ferne un álbun
especial, s'ha publicat una escullida collecció de persona-
li tats artisticas en la que hi constan, entre otras, las senyo-
ras Duse, Borghi-Mamo, Tetrzzini, D'Arlet, Mendoza Te-
norio, Franceschini, Rossi, Massanés de González, Aivera,
Martinez (Joana), Garcia (Fabiana), Martinez (Conxa), Ro-
mero, Campos, Foigado, Aiba (Leocadia), etc., etc. y los
Srs. R. y Amadeo, Vales y Ribot, Salmerón, Monturiol,
Mancinelli (Ll.), Mischeroni, Tintorer, Sarasate, Calvet
(Dames), Botarull, Söier (Piarra), Bilaguer, Gayarre, La-
dan, Uetam, Garcia Parreño, Valero, Romea, Mario, Vico,
Caivo (Ricardo), Garcia (Domingo), Riutort, Fontova, Lo-
renzate, Novas, Planas, Gilofre, Roschi, Bonapiata, Goula,
Edisson, Garó, Pereda, etc., etc.

A pesar del esmero ab que aquets retratos han sigut pre-
sentats é impresos sobre paper-cartulina, lo preu de cada
exemplar es sols de

10 CÉNTIMS

Pera los senyors colleccionistas tenim reservats un re-
puhit número de colleccions, sens augment de preu.

Á la Lluna

Cap de truyta á la francesa
ab gallas de pa de ral,
vera esfigie de l'as d'oros
(insignia d'un carcamal);
te n'ha d'espica unas quantas
que á fé no t'agrajarán,
un que per la teva culpa
se ha vist fet un votaván.

¿Sabs que no es prou educada
la que presentarse gosa,
tot d'un plegat á la terra
sense saber si hi fa nosa?
¿sabs que aixó es ser molt manella?
sembla que en puesto tan alt

com estás, te tocaría
tení un poch mes de moral.

A mi 'm vares comprometer
y aixó ho fa sols un canalla...
¡traure 'ls nassos per las boyras
al ser jo dalt la muralla!
está clar, me vejí 'l sogre...
corregue un poch mes que jo...
y lo demás corrió á cuenta
d'aquell mateix bastó.

Mes ja t'han comprés las maulas,
ja de tú ningú fa cas,
y han nombrat per reemplassarte

la electricitat y 'l gas;
quedant ta missió reduhida
(y encara 'ls has de enganyar)
á indicar sols als pajesos
lo temps mellor per sembrar.

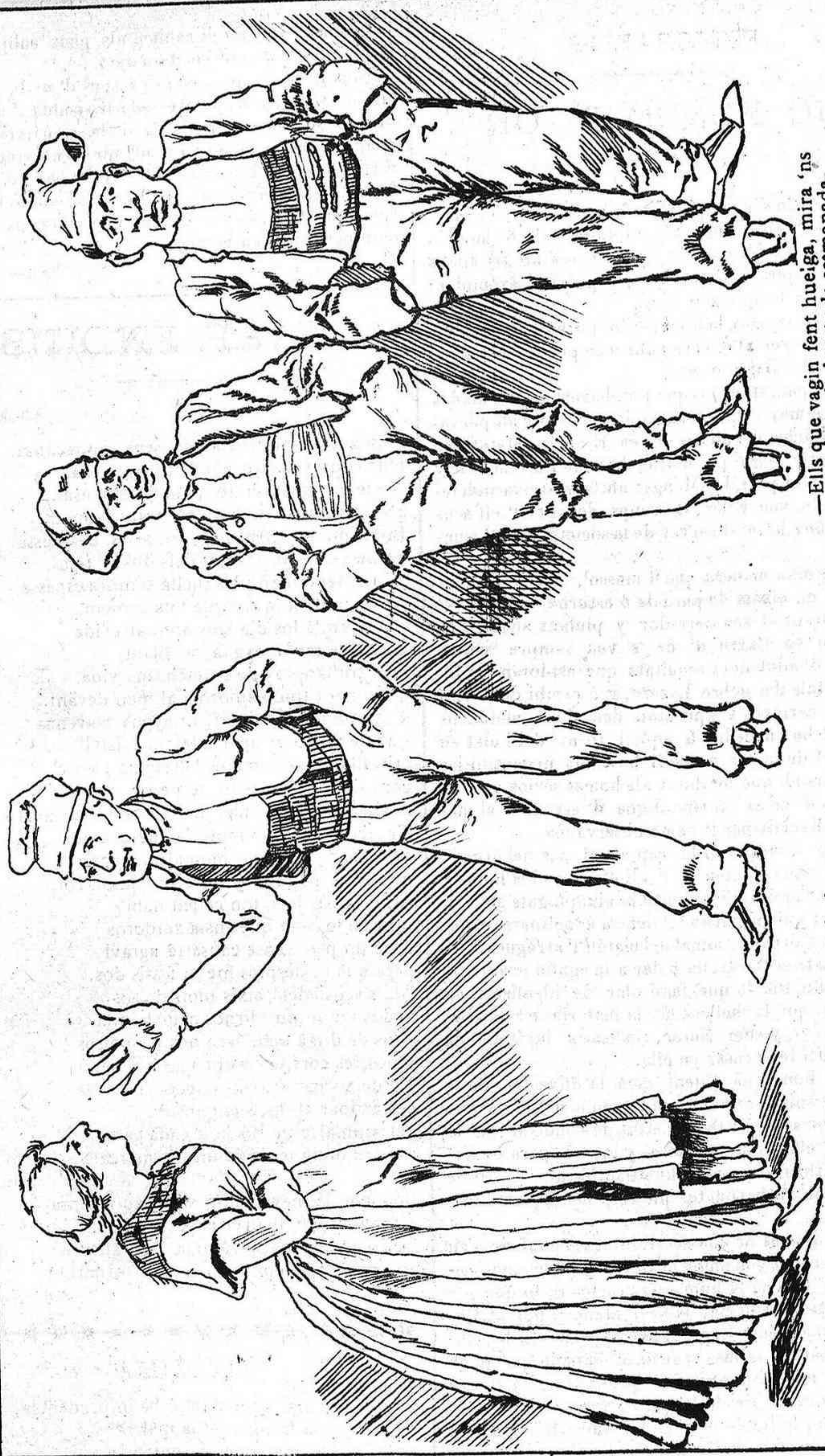
Adeu donchs: no volém tractes
ab la que sense decoro
una mitja fa d'emblema
al imperi del rey moro;
y l'altra mitja s'empleya
ab una faixa idiota,
per urinxar carn de tocino
y per picar la pilota.

F. de P. JUANICO.

—A quin' hora 'i ve bè?
—Noy, á cap. Estich de huelga.

LA TOMASA ESQUIROLS

—M' han dit qu' erats esquírol.
—Es clar... Ja m' has vist la quà.

—Els que vagin fent hueiga, mira 'ns
emportém cinch durets de setmanada.
—Treune vuyt rals d' àrnica.

FOTOGRAFÍAS

LO BURRO D' OR

Es lo sér mes felís de la terra.

Ab l'àngul facial tallat ab lo modelo de l del gorilla ó *chimpancé* no te altras aspiracions que las d' aquestos exemplars de la familia zoológica.

La cassola ben plena; lo porró ben curullat y un serrallo; veus aquí compiertos los desitjos del Burro d' or.

Jimay ha pensat ab lo qué pot haverhi de teuladas en amunt, jimay s' ha atormentat lo cervell ab pensaments filosófichs; ni sab lo que es *Ética* ni *Metafísica* y veuria sortir lo Sol pel detrás de Sant Pere Marir y pondrers per la part de Mongat ab la mateixa indeferència ab que veu volar lo temps devant d' ell sens emplearne una hora al servey de la societat que 'l comporta.

De la mateixa manera que 'l mussol, 's veu assediad sempre per un aixám de pardals ó esturnells que 'l segueixen voltant al seu derredor y piulant alegres, de igual modo lo Burro d' or 's veu sempre voltat d' una cort d' aduladors esquilats que esplotan las facultats mentals del pobre Lázaro, y á cambi de falsas mostrars de carinyo, s' aprofitan dels dons metálichs que la sort ha concedit á aquell tocat del bolet en compensació de lo avaro que li ha sigut negantli las prerrogativas ab que ha dotat als homes sérios.

Lo Burro d' or es un tipo digne d' estudi y al mateix temps divertit per l' home observador.

Repereulo sempre ab lo cap alt al pés del órganic distintiu del seu caràcter; ab l' idiotisme en los llabis y l'orgull pintat en los ulls raquitichs aixuplugats sota un front botarut y deprimitab tendencia á inclinar-se enderrera com si l' órganic animal del clatél l' atragués de la manera qu' atrau l' estrella polar á la agulla imantada.

Refractari á tot lo que fassi olor de idealisme, ell no véu mes que la bellesa de la matèria en la part menos p' á 'ca, y com Neion, realisaria la fabula de Leda si algú li fes pensar en ella.

Fuig dels homes de talent com la óliva fuig de la llum solar y solament admet prop seu á sers inferiors en posició social, puig tè l' instint de coneixer qu' es superior á n' ells en alguna cosa, y los tria pera poderlos manar arbitrariament enlluernantlos ab lo brill de son or, que son las bayonetras que sostenen aquesta magestat bufa.

Lo Burro d' or es de una sensibilitat refinadíssima en lo que 's refereix á son amor i ropi; se 'l podria anomenar lo gall d' indi de la humanitat racional; lo que per un home sensat es sols una falta d' atenció, per lo Burro d' or es una ofensa imperdonable; prefereix la aduació descarada, á la mes petita observació que puga contrariarlo, encara que siga en profit seu; y del mateix modo que lo tisich de tercer grau 's creu molt lluny de serho, lo Burro d' or te la convicció íntima de ser un dels set sabis de Grecia, que ha tornat á naixer un' altra vegada.

Ja pot ser lo Burro d' or vell y de mala figura, ell 's veu al través del mirall, jove y guapo y estranya com

las donas totas no li cauhen als peus subjugadas per irresistible y desenfrenada passió.

Fins l' amor que compra á pes d' or li sembla desinteressat, com desinteressada li sembla l' amistat del mateix modo comprada, y si la capritxosa fortuna abans de morir lo Burro d' or, no s' encarrega de treurerli la vena, deixantlo pobre y ab sas solas propias forsas, aclucará los ulls, y dirá, parodiant al emperador romá, si es capás de dir may una sentència:—Avuy lo mon pert un gran home.

SERRALLONGA.

MAR ENDINS

AMOR.

Boguém, la meva amor, sens cap recansa, már endins nostre bòt deu l' eugé anar.

No temis pás, ¡oh no puig fa bonansa....

¿No veus quan llisa va avansant la mar?

Boguém, boguém mes fort, aixís, despressa, no deixis ni un instant dels dits lo rém...

¿Veus, lentament ja aquella sombra espessa ne vá cubrint lo sol que tots aymém.

Llá d' enllá los dos sols hont atrevida

la gavina ran d' aygua va volant,

jo 't contaré lo que patesch, ma vida,

quan no 't tinch amorosa al meu devant.

Tot convida á estimar. L' aygua blavenca

que de tan clara apar talment cristall,

cristall que dolsament l' oreig ne trenca

com si volgués per tú, ferne un mirall.

¿Vritat que m' aymas molt? Massa ho sabia.

Tambè t' aymo jo molt, la meva amor;

no voldria en 'quet mon altra alegria

que la de poguert' tindre prop mon cor.

Aixís acostadets, ton cèlich llabi

junt ab lo meu que ansia xardorós

ferte un petó sense causarte agravi

pera que tú després me 'n fessis dos.

Aixís acostadets, aixís mots dolsos

abdós tenim que dirnos com la mel.

Fins de ditxa alateijant nostres polsos

y nostres cors se creuhen está al cel.

No deixis pas lo rém, ja poch ne falta

per arribar al lloch tan ansiat,

per animarte un poch, á cada galta

lo suau oreig te deixa un bés marcat

.....

Boguém, la meva amor, sens cap recansa,

en terra 'l bòt lleuger ja pot anar.

Deu á n' als dos conservi la esperansa

de que hi poguém un altre jorn tornar.

J. T y R.

*****

MÁXIMA

Si un per crim ó bè imprudència á la humanitat fa mal,

¡lo mata mes la sentència

que li dóna la consciència,

ó bè la del tribunal?

J. MIRALLES.

BIBLIOTECA DE LA CIUDAD DE MADRID

CORPUS

Los que hi guanyan

Los cerers que treuen 'ls recons del magatzem y es la segona diada (despres de Setmana Santa) que fan lo negoci del sigle, aprofitantho tot y fent passar totas las matrículas de la industria cerera.

Los confiters arrebasant materials per fabricar caramet-los á quintas, guanyanhi... lo que no volém saber.

Los sastres que días abans já están ab l' estisora als diis malmetent pessas de roba pels parroquians y noys, molts d' ells per anar á fer lo pendó.

Las modistas fentse va'gué las sevas mans, só pretest de que tenen massa feyna. pagant las senyoras un ull de la cara per lluhir á tal festa.

Los sabaters trayent ab gust lo fetje estirant nyinyol y rípcan sola per servir bon calsat no del de sis pesetas, sino del de primera. d' aquell que hi queda la vida y que per desgracia ne fan pochs parells.

Guanyan, 'ls revenedors de caramet-los. Guanyan, 'ls que venen ginestra y son 'ls que tenen lo negoci més rodó y més segú de no perdre perque no més 'ls costa lo treball de cullirla. Guanyan las músicas particulars que durant la vuytada son contractadas pels de la ciutat y 'ls de fora, fent un bon Juny.

Crehuen guanyarhi 'ls que tan sols hi van per ferse veure dels que més tart n' esperan algún destino ó empleo.

Crehuen guanyarhi los fanátichs per guanyar la gloria del cel que 's difícil é impossible d' obtení.

Crehuen guanyarhi aquells que tenen creus, medallas y altres distincions per ferse mes grants lluinto y lo que fan es demostrar son orgull y sa vanitat declarada.

Guanyan los barbers pels molts concurrents á empoynarse per fer lo maco, ab bons pentinats, arriassats, afeytats, empolvats com lo sexo semení y mil olors y potingas que la ciencia vá descubrint.

Y no cansém mes lo pensament perque encara ne buscaria més per anotarne.

Los que hi perden

Lo sastre, que després de treballar nit y dia per atendre al parroquí, no cobra la factura, malehint lo dia que li va pendre la mida.

La modista per lo mateix, escusántseli que 'l senyó es á viatge, que está malalt, ó que ho troba car, pasant días sense veurer la modista satisfeta dels seus afanys per complaure á la senyora.

Los escombriayres que 'ls toca rascá ab l' escombria més que de costum, per netejar carrers y plassas hont ha passat la professó, pera treurer aquell engrut aixafat de sorra, aygua, paperets y ginestra.

Hi perden, y son los que més, los pobres soldats, que lo dia abans están de fragatela rebent alguna bufa, y lo dia següent marejantlos tot lot lo dia fins á fels 'hi figa las camisas sense que 'ls toqui res de bó.

També hi perden los músichs militars que 'ls reventan bufant tots vuyt días per lo molt que 'ls toca; un trago y gracias.

Hi perdém ciutadans en general perqué dels fondos comunales s' envián cad' any alguns milers de pesetonas per reumbejar uns quants.

Molts hi perden també, per que mentres son á fer lo bedóch 'ls buydan lo pís y al tornarhi 's quédan ab un pam de nás.

Hi perden 'ls gomosos perqué reban trepitjadas y empentas que arriba á marejarlos de debó.

N' hi ha que hi perden; perqué realment perden lo rellotje, la cartera ó lo portamonedas.

Alguns hi perden pel disgust de que 's vehuen pre-

cisats á anar á fer costat als seus superiors, que de segú més s' estimarian pendrer la fresca á la galería de casa seva.

Me descuydava de fixarme ab uns que també hi pèrden pró aquets ab gust, y son los pendonistas que desembolsan per refrescos y tiberis.

Y prou, perqué entre ganancias y pérduas n' hi ha molts que s' alegan ó 's disgustan per la arribada de Corpus.

JOSEPH OROMÍ ARÚS.

CURIOSITATS

LO COMERS DE PELLIS DE GÓS

TRADUHM de "La Nature", revista de ciencias de la casa de G. Masson de París, un curios artículo que demuestra l' esperit comercial que posseheixen los fi ls del imperi del cel.

L imperi de la X^{ua}, diu lo citat artículo, es per excelencia lo país dels comersos estranyos; siga que aquestos comer os respouguin al gust y costums estranyas d' aquella gent ab quí, siga que tingan lo capricxo de utilizar lo que en los demás países 's llensa; lo cert es qu' es la gent d' instint comercial y que troban medi de treurer partit de tot quant s' ofereix á la seva activitat.

A Mandchouria, la part mes septentrional de la Xina, es lo lloch hont se desarrolla ab mes potencia lo comers de pellis de gós.

Cada any en lo port de New-Chevang 's fá un important tráfeh de mantas y tapisos de la pell d' aquestos animals. Y que no son gossos vagamundos ó perduts los dedicats á aquest giro. A Mandchouria, diu *Le Journal de la chambre de commerce de Constantinople*, y especialment en los confius de Mongolia, 's troban grans remats de gossos alguns dels quals passen de mil caps, y que constituehen un verdader ram de riqueza dada la importancia qu' ha pres aquesta mena de comers.

Entre los naturals ja 's dota á las fillas ab tal ó qual nombre de gossos de la mateixa manera que si 's parlés de remats de bous ó de multóns.

Las pellis dels animals, diu l' articulista francés, son verdaderament notables; lo pel es tupit y espés, llarch, sedós, d' una qualitat superior, y s' explica per ser lo clima de Mandchouria excesivamente frét, per lo que la naturalesa ha dotat als animalóns d' una pell peluda que puga, com las *martas* del Canadá, defensarlos dels rigors de tan baixa temperatura.

Generalment los gossos, al igual qu' aquestas altrás bestias americanas, son sacrificadas en lo cor de l' hivern qu' es quan lo pel está en son periodo álgido de creixement, y abans de cumplir l' any de edat.

Lo preu corrent d' una pell després de treurerla del animal es de 1 *shilling* ó *peniques* que equival á uns 6 rals de la nostra moneda, exceptuant las de colors y qualitat extra, que arriuan á conseguir preus bastant mes elevats.

Avuy 's trovan en lo país grans hisendas de criansa montadas ab tots los adelantos, que posseheixen gran nombre de gossos y que per las condicions especiales del país, la manutención dels animals no porta casi cap gasto.

Si á aixó s' anyadeix que hi ha rasses de gossos que los xinos se 'ls menjan ab la mateixa delicia que nosaltres los galls d' indi, no deixa de ser per aquella gent d' ulls oblicuos, un comers molt lucratiu.

PEPET DEL HORT.

LO D' AVUY

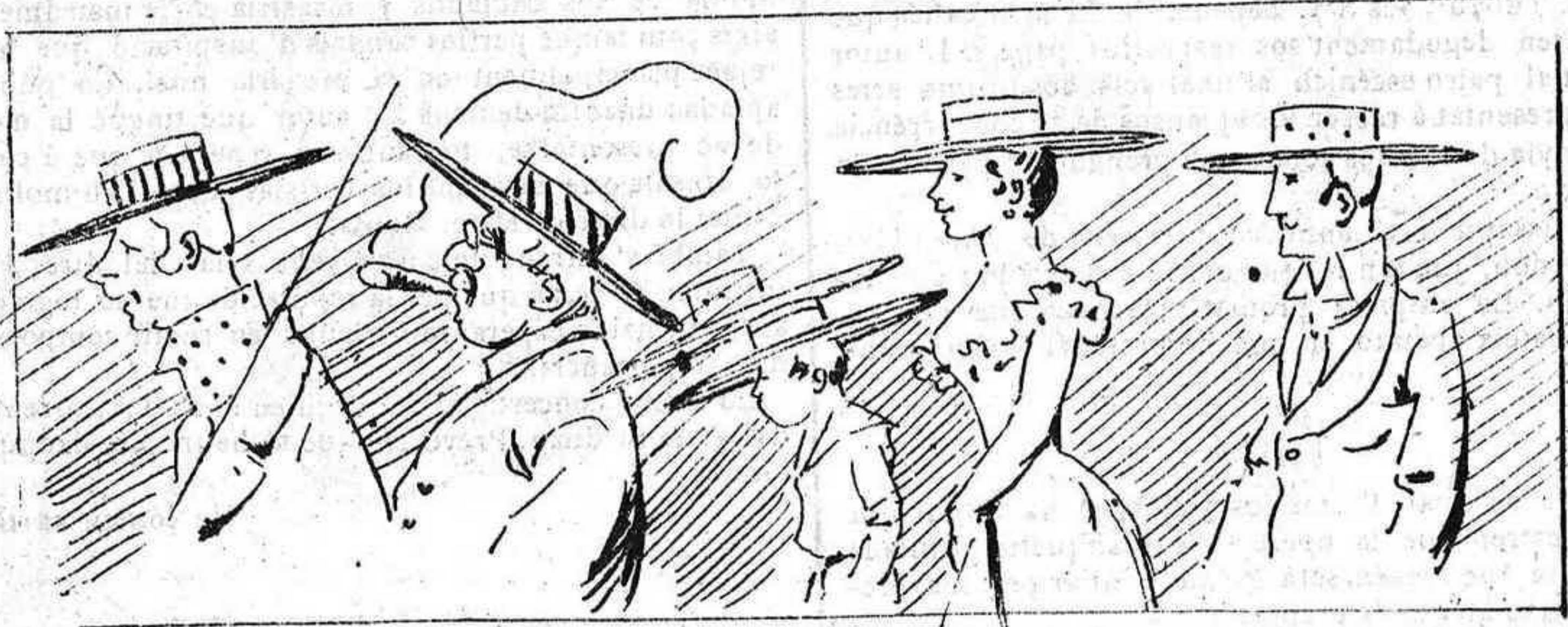
—Noya... aquí tens lo teu sócio.
—Ara estich per esquir.

BARRETS D' ESTIU

—No sé com t' ho arreglas, Carlos, per no suhar; jo ab tot y portar parasol y vano sempre degoto.
—Pues ja veurás, Paquito, cómprat un barret enter y no un esquitx com portas.

NOT ES QUESTIÓ DE GUSTOS

NOSTRE RETRATO

Nebot del eminent actor Julian Romea es lo nostre biografiat Julian Romea. De nom y apellido igual que l' oncle es també com lo malograt oncle un bon actor sino que s' ha dedicat preferentment al género *chico* com se sol dir. Además de artista escénich pot dirse artista compositor puig si *fa música* també se surt ab la seva; ó sino provas: la hermosa partitura de *Niña Pancha* es d' éll. Y si 's vol compendrer ahont arriba son numen artístich, s' ha de sapiguer que además toca 'l violí, sab fer d' escultor y otras cosas qu' ell deu sapiguerse.

Com á premi del seu talent avuy tenim lo gust d' incluírlo en nostra acreditada Galería.

LÍRICH

Maria Egipciaca es lo titol de la comédia dramática, estrenada lo dilluns passat en aquest teatro ab éxit satisfactori.

Lo senyor García Santisteban autor de dita producció, no s' ha proposat resoldre cap problema y sí sols entretenir l' atenció del públich ab un desarrollo interessant, pero en cambi l' obra está bastant carregada de inverosimilituts y lo desenllás resulta fret quan era d' esperar un efecte dramátich.

La protagonista y 'ls personatjes *Alberto* y *Roque* resultan acabats. En son desempenyo alcansaren repetits aplausos la Sra. Tubau y los Srs. Sanchez de Leon y Vallés que interpretaren degudament sos respectius papers. L' autor fou cridat al palco escénich al final dels dos ultims actes habentse presentat á rebre los aplausos de la concurréncia en companyia de tots los actors que prengueren part en lo desempenyo.

Pera 'l dissapte está anunciat l' estreno de *Thermidor*, obra de Sardou, que tan rebombori va armar á París lo dia del estreno. La empresa promet presentar dita producció ab lo mateix aparato en que ho presentá al estrenarho en Madrid.

TIVOLI

A causa de no estar llestos los trajos, s' ha tingut que aplassar l' estreno de la opereta de *Planquette*, titulada *Surcouf*, obra que creyém será d' éxit, á jutjar per: los preparatius y luxo ab que 's prepara.

Sens dupte no volguent la Empresa que 's deixés de saborejar música del esmentat compositor, s' han donat algunas representacions de *Las Campanas de Carrión* obra

que á excepció del Sr. Banquells, que ab lo personatge de Gaspar hi logra una justa ovació, los demás artistas continuamente tocaren campanas.

CALVO-VICO

Grandes y chicos sarzueleta estrenada dilluns passat, no es més que un pretext para presentar uns quants artistes *liliputienses* que declaman, cantan y ballan ab tal perfecció que a mes de quatre artistes grans han de fer enrojar las galas.

Al final se presenta també una parada militar en *miniatura* que causa un alborot d' entusiasme.

En la execusió, com ja hem dit se distingiren tots los *chicos* y en gran manera la nena Santaté y tot lo cos de ball que ab molta maestria ha sigut dirigit per la coneguda ballarina Sra. Pamies, artista que demostra ser una especialitat en ensenyar *corógrafos* microscópichs.

En conjunt *Grandes y chicos* mereix veurers per lo raudal de paciéncia que s' hi ha tingut d' inquirir y estém segurs que produhira magníficas entradas.

CIRCO EQUESTRE

Sembla que per la Direcció hi ha lo acertat propósit de mudar tota la companyia puig en molts pochos dias d' interval hi ha hagut 4 debuts, alguns d' ells importantissim, com la familia Cañadas, ja que aquest diminuts artistes executan en lo trapeci una serie d' exercicis ab pasmosa agilitat y consumada maestria con los mes acreditats acróbatas.

CIRCO ESPANYOL (modelo).

Han debutat ab moltíssim aplauso unas jermanas que s' apellidan: *Sansoni* (sens dupte per possehir condicions hercúleas com Samsón) que executan molts y variats treballs de forsa, arribant el estrem de trencar ab las mans y ab molta facilitat una cadena de ferro de bastanta espessor.

Pera avuy está anunciat lo debut en aquest circo de *Miss Zephora* artista que ab discutit aplauso ha actuat fins fá poch en lo Circo Equestre Barcelonés. No trovem prou acertat aquest ajust, ja que además de no causar novetat en la concurréncia, los treballs que en lo trapeci executa no resultan ser la millor atracció del globo, adjectiu que ab molta modestia se sobreposa á son nom.

Qui sab, potsér te cosas amagadas. Ja procurarém enterarnos.

CONCERTS D' EUTERPE

En lo passat concert s' estrená un coro descriptiu, titulat: *Per Sant Isidro*, lletra de Lluís d' Alemany y música del Mre. Vaqué, composició que lográ un bon éxit per la armonía de sos cantabils y maestría en la instrumentació, aixís com també per los raudals d' inspiració que la saborejan, principalment en la pregaria final. Lo públich ab aplauso unaním demaná á l' autor que tingué la modestia de no presentarse, lograntse la repetició que á pesar de lo cansats que estavan los coristas, accedí ab molta amabilitat lo director Mre. Goula.

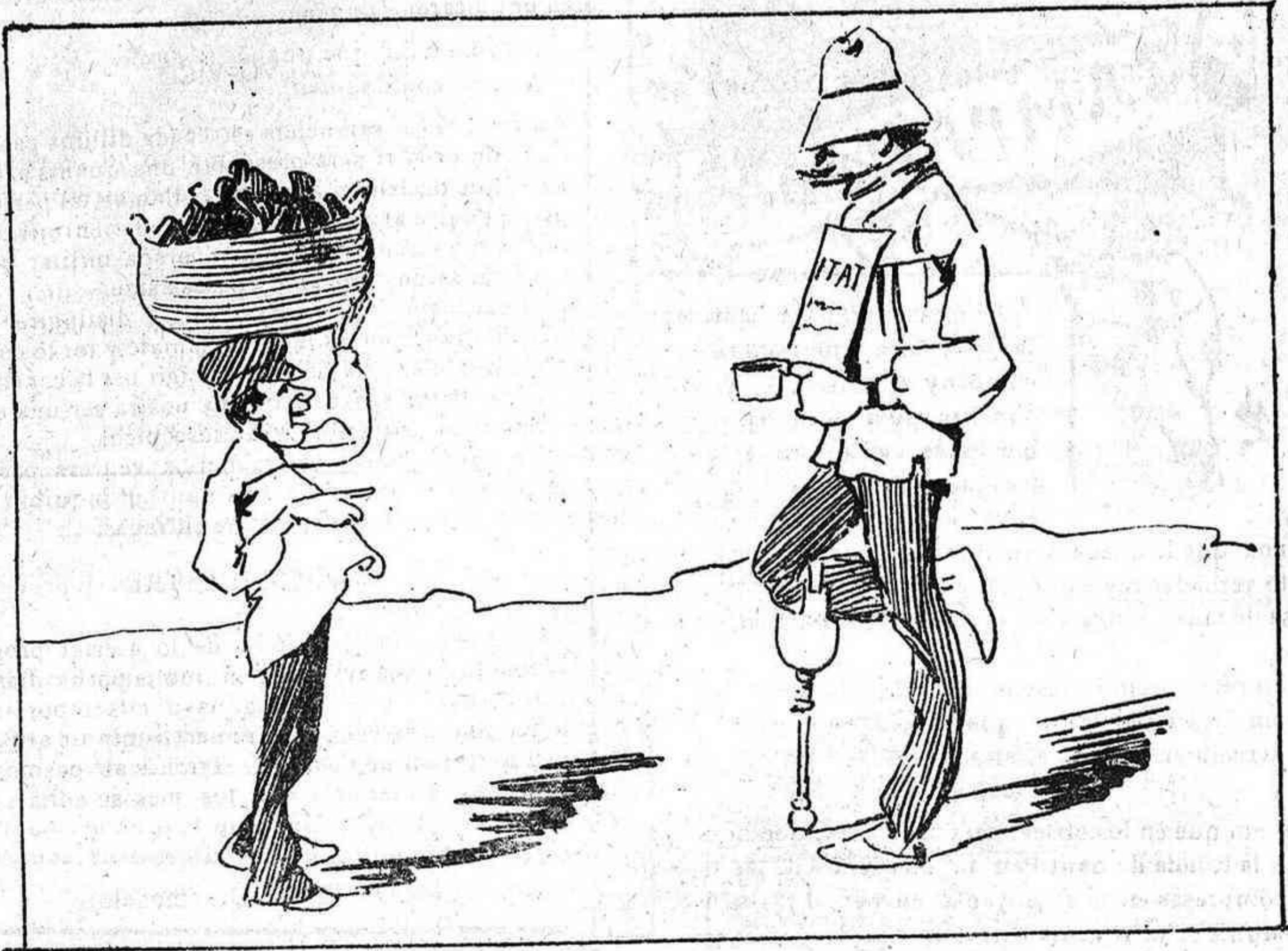
També s' estrená un coro á veus solas del Mre. Ferrán, intitulat: *L' ivern* que per la reputació que te lograda sor autor hi había esperansats motius en sentir composició de mes importáncia.

Lo tercer concert, tindrà lloch en lo 24 del corrent, festivitad de St. Joan. Preveyem que s' haurá de aixamplar lo local.

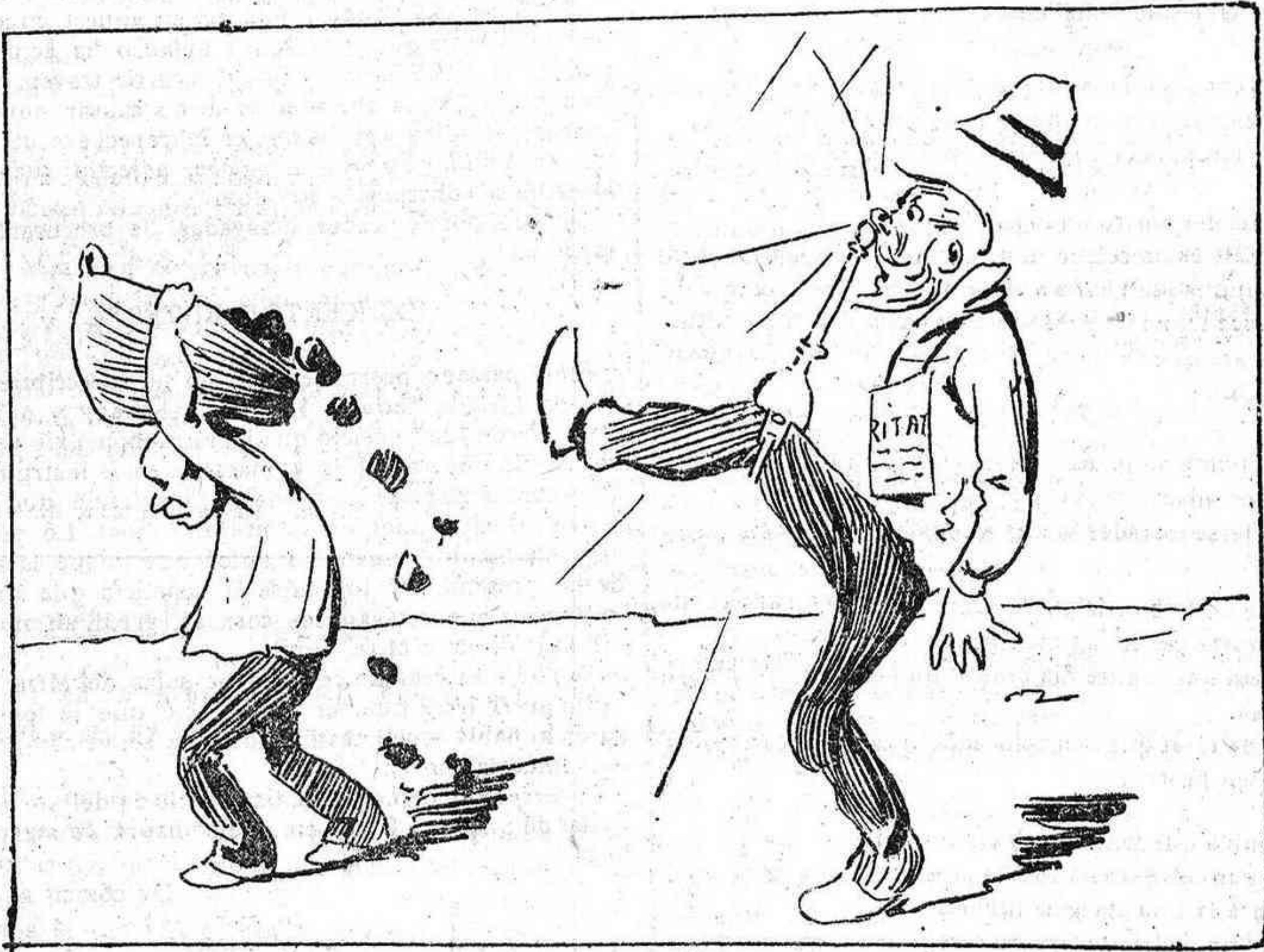
UN CÓMICH RETIRAT.

UN DE TANTS

Mentre 'l xarriich carboné
's mofa del esguerrat

aquest oblida 'l papé
y 's queda ben castigat.

Ab molt sentiment hem sapigut la trista nova que afigeix á nostre company y amich D. A. Guasch Tombas, puig no contenta la terrible Parca en haverli arrebatat fa tres mesos á un preciós nen de tres anys, are s' ha cebat cruelment ab la nena que li quedava de quatre, y que per ser la única, era lo verdader regositj d' ell y sa estimada esposa, que á causa de tant terrible *sino* també se troba malalta de cuidado.

Molt celebrarém lo restabliment de dita senyora é inútil creyém manifestar la part que preném en la pena y aflicció que actualment agobia al amich.

Sabém que en lo col·legi pera senyoretas que hi ha instalat en la Ronda de Sant Pau, n.º 35 ademés de las assignaturas compresas en la ensenyansa elemental y superior, ha introduhit sa intel·ligenta Directora classes de dibuix, música y gimnasia.

Molt nos plau aquesta noticia, y ab nosaltres als habitants d' aquella barriada, puig se feyan altament necessaris ditas ampliacions ja que de dit col·legi ne tenim datos notables de bona ensenyansa.

'Ns consta que la intel·ligenta empresa del Teatro de Romea esta juntant elements pera poder presenaren la próxima temporada un magnífich é idóneo *elenco* de companyia y un repertori d' obras que farán las delicias dels amants del nostre *verdader* Teatro.

Nosaltres ho celebrém de cor, mes á mes haventnos convensut d' aquell refrán castellá:

Nunca segundas partes fueron buenas.

Encara que val poch, no li faltara l' ajuda del nostre periódich.

Un llamp va matar á un jove de 22 anys mentras se feya una torrada.

Lo ferse torradas ja altres cops ha donat mals resultats.

Que no hi hauria en la *Casa gran* un' anima caritativa que mirés per lo tan concorregut carrer de Pelayo?

Mirin que l' altre dia dins d' un sót s' hi van amagar dos lladres.

Hi ha forat que ben colocadet hi cabria tot l' Ajuntament. Poden probarho.

Sembla que tenen lloch algunas diferencias entre lo govern y lo Sr. Sagasta sobres si s' nombrara duquesa ó marquesa á la filla del gefe liberal.

Que no podria ser que la fessin una cosa y altra?

Jo m' estimaria mes aixó que no que li senyalessin una pensió de tres pessetas.

Titols nobiliaris ray...

A la *cuenta* s' ha obert una de las carbassas que desde Bruxelles varen ser enviadas al actor catalá *aquell*, y á dins s' hi ha trovat un *Tenorio* belga.

No volém dir que tingués la *pinya*.

Ara, no confonguém...

Desde avuy retirém lo cambi ab lo setmanari *Lo Teatro Catalá*, determinació que durará mentres tingui los actuals director y propietari.

Lo Sr. Goula, lo primer galan jove cómich de Catalunya ha entrat á tomar part de la Companyia que ha de actuar en Romea la próxima temporada.

¡Ja 'n tenim tres!

Ara si que casi son prou fets rigodons.

NOTAS ALARMANTAS

S' anuncian pera últims de Juliol y principis d' Agost calors asfixiantes.

'S diu que encara tenim *Canovas* per dos ó tres anys.

S' acentua la versió de que aquest any 's tornarán *aygua poll* las gratificacions de La *Trasatlantica*.

Corren rumors de que pera la próxima temporada 's rebaixaran los sous d' alguns actors de la companyia de *Novedats*.

BIBLIOGRAFIA

Pera la Biblioteca de «*La Tramontana*» s' ha publicat un nou tomo de gut a la ploma del reputat escriptor D. C. Litrán, que intitula *La Mujer en el cristianismo*, procedit a' un piólech titulat: *La Mujer ante la ciencia*, escrit per don Oton de Buen, catedraticu de Historia natural de nostra Universitat.

A pesar de que dit tomo conté unas 100 planas esmeradament impresas, se ven al infim preu de 2 rals en llibrerias, Kioscos y corresponsals del esmentat periódich.

Lo Sr. Domingo Bartrina 'ns ha remés un exemplar de *Any nou, vida nova*; moiólech estrenat ab aplauso la nit del 1 de Jener últim en lo Teatro Calvo Vico.

També 'ns ha favorescut D. Manel Rovira y Serra ab un exemplar de sa joguina titulada: *20 duros per endevant*, que obtingué un bon éxit la vetlla del 24 de Maig passat en lo teatro de *Novedats*.

A tots los doném las gracias per sa galanteria.

Secció Marítima

La goleta C. de N. Capitá A. T. ha tornat desde ayguas de Tortosa sense rendir viatge, á Reus, com tenia marcat en lo derrotero.

Sembla que lo intel·ligent nostramo T. B. ha sigut la admiració d' aquells habitants en desprestigi del Capitá, que cremat ha manat virar en rodó ab rumbo á nostre port.

'S diu que s' alterarà lo *Rol* ab la sortida del nostramo, que ja te barco pera anarhi de Capitá com li correspon per categoria.

Se diu que l'hermano Anton de la Casa de Caritat va dar una pallissa a un asilat que la pobra criatura va haver de fer llit.

Que no se n'hi podria dar ara una a n'ell que no fes may mes res de bó en tota sa vida?

Segur que aquest mestre vá á missa tots los días de guardar.

Y 's deu confessá al menos una vegada á l' any.

Y creu que al ser mort anirá al Cel.

¡Barbero!

Que ja son mes puntuals á la oficina are los empleats de ca' la Ciutat?

Ho dih'm perque fariam tocar las campanas.

Y *El Diluvio* estaria content.

Y la ciutat hi guanyaria

Y ells tindrian mes gana.

Y tothom los estimaria.

¿Oy?

Sembla que a'gún prebere de Tarrassa va predicar que s' estavan condemnats los que representavan lo *Judas* de Pitarra y també los que l' anavan a veurer.

Si son ó no condemnats, no ho dirém, pues no som tan sábis com lo prebere de Tarrassa, lo que si, que á la Companyia li va cos ar mots quartos l' anatema del prebere.

Y com deya Barriana.

¿Y si luego resulta que no hay cielo?

¿Qui paga los perjuicis?

Segons llegim en *La Espanya Artistica* la companyia infantil que dirigeix lo Sr. Boscá esta representant ab grands exit la saizuela *El rey que rabió*, sent aplaudidissims tots los artistas en miniatura que hi prenen part, principalment los que desmpnyan lo protagonista y lo general.

Si será aixó una segona part de las proteccias de Sant Vicents Ferrer; que los xichs ensenyaran als grans.

No volém pas dir que los nostres artistas que tenim á *Eldorado* hagin de apendrer d' eils....

Res d' aixó.

Pregunta un periódich si consentirém que los inglesos 'ns treguin de Africa.

Consentim tenirlos á dins de casa qu' es molt pitxor.

Al menos ja que 'ls tenim rellogats paguessin lloguer.

Potser ne cobran.

¿Qui sab! Aixó qui 'ns ho diria fora D. Contrabando.

Lo Sr. Dicenta diu al final d' un article *Los discretos*, publicat en *El Diluvio* que s' estima mes ser arriero que burro.

¿De debó?

Vaja donchs, que li cambihin lo paper.

'S parla de sustituir lo municipi de S. Martí de Provensals per un altre de Real Ordre.

Y sí,... si aquets no s' entenen.

Y que no 's descuitin lo secretari particular.

Sembla que la solució de la huelga ha quedat enganxada ab saliva dejuna.

Lo temps no dirá.

NOTICIAS METEOROLÓGICAS

L' astrónomo Mr. Escarxofkoff anuncia un nou ciclón *huelguero* que no tardará a apareixer per la part de Sans seguint los quadats de Gracia, Sant Andreu, Sant Martí hasta lo Camp del Arpa.

Per los boscos del voltant ja 's veuen saltar pels arbres escamats, grans ramadas d' esquiroles ab las quas dretas.

TEATRO DE GALELLA

FUNCIÓ DE BROMA

Després de várias conferéncias sota voce y de dos *tiritos* de camama 's representarà la farsa en tres actes de injusticia;

LA PROFESSÓ

Ó

LAS FABRICAS PARADAS

Donará fi la funció ab la pessa de circunstancias

UN ALCALDE EN RIDICUL

Y finalment 's cantarà la paliúdia y quedarán las cosas com abans.

Entrada: per la Riera.

G A N G A

Desd' avuy fins al 10 del próxim Juliol, mediant la presentació del últim exemplar de LA TOMASA, podrá adquirirse ab considerable rebaixa ó sia per 15 CÉNTIMS lo aplaudit monólech en un acte y en vers, original del festiu escriptor D. A. GUASCH TOMBAS, titulat:

LO SETÉ SANT MATRIMONI

NOTA.—La aplaudidissima comédia en un acte y en prosa original del distingit escriptor don J. M.ª Pous, titulada: *UN DINAR Á MIRAMAR*, podrá adquirirse ab la rebaixa del 50 per cent ó sia lo preu de 2 rals, fins lo día 30 del corrent.

ADVERTENCIA — Los suscriptors de fora, que ho sigan directes d' aquesta casa, bastará que 'ns escriguen enviant l' import de las obras; los que no tinguin dita qualitat, además de la carta, que 'ns envien lo número de LA TOMASA, que 'ls hi será retornat al remétrelshi lo que demanin ó bè que s' entenguin ab lo nostre corresponsal que ja se cuidarà de fer lo pedido.

ADVERTENCIA Á NOSTRES CORRESPONSALS

Totas las obras que resultin ab la rebaixa del 50 per cent, no van inclosas ab lo descompte que acostumém fer, degut á los molts sacrificis que 'ns ha reportat la combinació y no ser obras editadas per la casa.

¡¡HA SORTIT!!

¡¡HA SORTIT!!

LA CIUTAT D' EN NYOCA

Viatge estrambòtich, humorístich,
descriu en vers

PER

J. * HYNÉ * RABELL

é il·lustrat ab un magatzém de dibuixos de R. LAGO

¡32 planas de text y 38 vinyetas per UN RAL

S' está agotant la edició, de modo que alguns Srs. Corresponsals si trigan no hi serán á temps.

SECCIÓ DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Ma primera es animal
Leal;
Es tractament de senyós
La dos:
Una mida en desús es
Ha tres
Ab eixos datos ja 's pot,
Rumiant molt poca estona
Un carrer de Barcelona
Trovarse ab lo meu tot.

PLÀCID ROSÉS.

CREU DE PARAULAS

Sustituhir los punts per lletres de modo que llegits horisontal y verticalment diguin: 1.ª ratlla: Part del cos; 2.ª: Veu militar; 3.ª: Nom de dona; 4.ª: Carrer de Barcelona; 5.ª: Nota musical; 6.ª: En las cartas.

CINET BARRERA

GEROGLIFICH

CCC 100

IM IM

FAN

PPP & I

IGNOCENT PORCAR.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8—En l' Exércit.
- 3 4 5 6 7 5 2—En lo Circo Equestre.
- 3 4 5 6 7 8—Adorno de saló.
- 5 7 5 6 5—Máquina agrícola.
- 3 4 5 2—Las pansas ne tenen.
- 6 8 2—Número.
- 6 1—Preposició.
- 2—Consonant.
- 8 2—Un cuadrúpedo.
- 6 1 4—Persona invisible.
- 7 8 6 5—Població catalana.
- 3 8 7 6 5—Objecte de cànem.
- 7 8 2 5 6 5—Hó fa l' atmósfera.
- 3 5 7 6 1 7 2—Carrer de Barcelona.
- 7 8 6 8 7 1 6 5—Apellido d' un músich
- 7 1 3 5 6 8 2—Encarrech.
- 3 5 7 7 8 2—Vehículs.
- 7 8 2 1 7—Planta!
- 7 8 3 5—Carrer de Barcelona.
- 8 4 2—Cos esfèrich en plural.
- 5 7—Veu de mando.
- 8—Vocal.
- 6 8—Nota musical.
- 8 3 5—Animal anfibí.
- 7 8 2 5—Nom de dona.
- 5 7 7 8 2—Planta alimenticia.
- 3 8 7 7 1 4—Comunicació.
- 1 2 3 8 7 7 5—Los llasseros ho fan.
- 1 2 3 4 5 6 7 5—En lo mar.

PAU MORA.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO ANTERIOR.

Sinonimia.—Serra.—Coll (colina).—
Montanya.
Trenca-caps.—Sant Jordi mata l' aranya.
Ters de sílabas.—HU ES CA
ES CA LA
CA LA MAR
Logogrifo numérich.—Florentina.

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL·LUSTRAT Y LITERARI

Preus de suscripció:

Espanya y Portugal, trimestre.	1'50 pta
Cuba y Puerto Rico id.	2 "
Extranger id.	2'50 "
Número corrent.	0'10 "
" atrassat.	0'20 "

NOTA—Tota reclamació podrá dirigitse á la Administració y Redacció del periódich, carrer de Sant Ramó, n.º 5.
LITOGRAFIA DE RIBERA Y ESTANY

Lit. Barcelonesa, S. Ramón, 5.—Barña